

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoKR/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118212722
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5118212722.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: Mgr. Štefan Krnáč, so sídlom kancelárie S. XX, XXX XX L., správca úpadcu: POKROK, výrobné družstvo, Žilina, so sídlom M. R. Štefánika 107, 010 01 Žilina, IČO: 00 168 122, v konaní o určenie pohľadávok proti podstate, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 18Cbi/14/2018-113 zo dňa 25. apríla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 18Cbi/14/2018-113 zo dňa 25. apríla 2019 potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd v poradí prvým výrokom určil, že pohľadávky žalobcu titulom vyplatenej dávky garančného poistenia v sume 18.593,70 Eur sú čo do právneho dôvodu a výšky pohľadávkami proti podstate úpadcu POKROK, výrobné družstvo, Žilina, so sídlom M. R. Štefánika 107, Žilina, IČO: 00 168 122, v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7K/12/2017. V poradí druhým výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd poukázal na vykonaným dokazovaním zistený skutkový stav, ktorý právne posúdil za aplikácie Čl. 8, Čl. 11 ods. 1, Čl. 15 ods. 1, 2, § 186 ods. 2, § 154, § 191 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 87 ods. 1, 2, 3, 4, a ods. 8 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“), § 2, § 102 ods. 1 a 2, § 103 ods. 1, 2 a 3, § 148 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „ZoSP“) a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Okresný súd mal za zistené, že uznesením sp. zn. 7K/12/2017 zo dňa 03.08.2017, zverejnenom v OV č. 152/2017 zo dňa 09.08.2017, začal súd konkurzné konanie voči dlžníkovi. Ďalej zistil, že uznesením zo dňa 19.10.2017 sp. zn. 7K/12/2017, zverejnenom v OV č. 205/2017 zo dňa 26.10.2017 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka, pričom boli vyzvaní veritelia, aby si prihlásili svoje pohľadávky.

4. Bolo preukázané, že žalobca podaním zo dňa 09.08.2018 a podaním zo dňa 10.08.2018 uplatnil pohľadávky proti podstate vo výške 17.890,30 Eur a 703,40 Eur. Žalovaný podaním zo dňa 13.08.2018, doručeným žalobcovi dňa 16.08.2018 oznámil, že ním uplatnené pohľadávky proti podstate neuznáva. Žalobca podal dňa 27.08.2018 žalobu o určenie pohľadávok proti podstate.

5. V prvom rade z úradnej povinnosti okresný súd preveril, či žaloba o určenie pohľadávky proti podstate bola podaná v zákonnej lehote. Oznámenie o neuznaní pohľadávky proti podstate bolo žalobcovi doručené dňa 16.08.2018, pričom žaloba bola podaná elektronicky a do elektronickej schránky súdu bola doručená dňa 27.08.2018. Včasnosť podania žaloby nebola medzi stranami sporná. Okresný súd konštatoval, že žaloba o určenie pohľadávok proti podstate bola podaná včas.

6. V konaní bolo nesporné, že uznesením príslušného konkurzného súdu bol na majetok úpadcu vyhlásený konkurz a účinky jeho vyhlásenia nastali dňa 27.10.2017. Spoločnosť v postavení zamestnávateľa (§ 7 ods. 1 písm. b)) mala voči Sociálnej poisťovni povinnosti stanovené zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, t.j. do času, keď nastali účinky vyhlásenia konkurzu. Podľa § 2 písm. d) ZoSP sociálne poistenie je garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

7. Okresný súd poukázal na to, že v ustanovení § 87 ZKR v znení účinnom od 01.01.2012 sa určuje, čo možno považovať za pohľadávku proti podstate všeobecnej aj oddelenej, stanovuje pravidlá pre rozdelenie pohľadávok pre všeobecnú a oddelenú podstatu, upravuje poradie uspokojovania a postup pri uspokojovaní pohľadávok proti konkrétnej podstate, ustanovuje spôsob uplatňovania pohľadávok proti podstate ako aj postup pre riešenie sporov o tieto pohľadávky, stanovuje zodpovednosť správcu za škodu voči veriteľom podstát a iným osobám, upravuje povinnosť správcu viesť osobitnú evidenciu pohľadávok proti podstate a výpis z nej predkladať súdu. ZKR pre uplatnenie pohľadávky proti podstate neurčuje formálne ani obsahové náležitosti. Oznámenie o tom, či správca uznáva právny dôvod a výšku uplatnenej pohľadávky proti podstate, zasiela správca veriteľovi iba v prípade, ak o to veriteľ správcu požiada. Veriteľ neuznanej pohľadávky proti podstate čo do právneho dôvodu alebo výšky, prípadne čo do právneho dôvodu a výšky, sa môže žalobou podľa § 87 ods. 8 ZKR proti správcovi domáhať, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate v lehote najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy správcu, ktorý právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate neuznal. Výzva správcu podľa tohto ustanovenia je zákonnou povinnosťou správcu voči veriteľovi pohľadávky proti podstate.

8. V predmetnej veci okresný súd ustálil, že uplatnené pohľadávky z titulu vyplatenej dávky z garančného poistenia podľa § 87 ods. 2 písm. l) ZKR ako pohľadávka proti podstate, nie je zákonom limitovaná. Podmienky nároku zamestnanca na dávku garančného poistenia upravuje § 102 ods. 1 ZoSP, a týmito podmienkami sú platobná neschopnosť zamestnávateľa uspokojiť pracovno-právne nároky zamestnanca určené v tomto zákonnom ustanovení. V danom prípade nejde už o pohľadávku zamestnanca, ale o pohľadávku sociálnej poisťovne, ktorá sa vyplatením dávok z garančného fondu stáva veriteľom úpadcu podľa § 87 ods. 2 písm. l) ZKR. Zákon v § 87 ods. 2 písm. j) ZKR, stanovuje limit len pri niektorých pracovnoprávných pohľadávkach zamestnanca úpadcu, a to v prípade, keď veriteľom v konkurze je priamo zamestnanec. Pokiaľ však zo strany sociálnej poisťovne v zmysle § 102 ods. 1 ZoSP dôjde k vyplateniu dávok z garančného poistenia, veriteľom sa stáva Sociálna poisťovňa.

9. Okresný súd uviedol, že pohľadávky vyplatené z garančného poistenia sú pohľadávky z titulu verejno-právneho poistenia. Je to povinnosť, ktorá vyplýva zamestnávateľovi zo zákona odvádzať poistné za zamestnanca do garančného fondu a z tohto titulu za plnenia podmienok, ktoré sú stanovené v zákone, sociálna poisťovňa plní zamestnancom a toto plnenie zamestnancom poskytne na základe predloženia žiadosti o vyplatenie dávky garančného poistenia na základe potvrdenia, ktoré predloží zamestnávateľ, v tomto prípade správca úpadcu, o výške a o nárokoch, ktoré uplatňuje, aby pre jednotlivého zamestnanca boli vyplatené z garančného poistenia. Jedine zamestnávateľ môže teda v tomto potvrdení nároku zamestnanca uviesť, akú pohľadávku, v akej výške žiada, aby bola plnená pre jednotlivého zamestnanca z garančného poistenia. Sociálna poisťovňa nemá ani k dispozícii výplatné pásky, z ktorej by overila, v akej výške napr. už správca plnil zamestnancom nejaké nároky z pracovného pomeru. Je to iný nárok než nárok medzi komerčným poistením. Je to nárok, ktorý vyplýva zo zákona o sociálnom poistení. Dávku garančného poistenia vypláca príslušná pobočka sociálnej poisťovne po splnení podmienok stanovených v zákone o sociálnom poistení zo základného fondu garančného poistenia. Dávky garančného poistenia, akákoľvek výplata nárokov pre zamestnancov z fondov alebo z garančného fondu, v danom prípade z garančného poistenia, je výplatom, ktorú poskytne sociálna poisťovňa po splnení podmienok zamestnancovi bez ohľadu na to, či zamestnávateľ odvádzal, či si plnil zákonom stanovenú povinnosť a odvádzal poistné v tomto prípade do garančného poistenia za

zamestnanca. Aj v prípade, že neodviedol poistné, nárok zamestnancov tým nie je ukrátený. Sociálna poisťovňa vždy musí plniť zo svojich fondov nároky zamestnancov, aj keď zamestnávateľ odvodovú povinnosť neplnil. Takže charakter pohľadávok sociálnej poisťovne z titulu vyplatenia garančného poistenia je výlučne pohľadávka, ktorá vznikla, má charakter pohľadávky z verejno-právnych vzťahov z poistenia na základe ktorého zo zákona vyplýva zamestnávateľovi zo zákona o sociálnom poistení.

10. Podľa názoru okresného súdu bolo nepochybné, že medzi zamestnancom a úpadcom ako zamestnávateľom vzniká samostatný právny vzťah založený pracovnou zmluvou a medzi úpadcom ako zamestnávateľom a Sociálnou poisťovňou vzniká samostatný povinný verejnoprávny vzťah práve pre prípady, keď zamestnávateľ nebude plniť povinnosti voči zamestnancovi z dôvodu platobnej neschopnosti. Pri samostatnosti týchto právnych vzťahov pohľadávka proti podstate vznikla inému subjektu ako je zamestnanec úpadcu, ktorý má nárok predovšetkým na mzdu a iné nároky súvisiace s pracovným pomerom.

11. Vo vzťahu k časovému hľadisku vzniku žalobou uplatnených pohľadávok okresný súd ustálil, že predmetné pohľadávky žalobcu vznikli po vyhlásení konkurzu, pričom vychádzal zo záveru, že pojem „správa majetku správcom po vyhlásení konkurzu“ je potrebné vykladať v tom zmysle, že sa jedná o všetky úkony týkajúce sa konkurznej podstaty vedúce ku konečnému výsledku konkurzného konania, a to k speňaženiu a k uspokojeniu veriteľov z výťažku zo speňaženia. Nemusi ísť nevyhnutne o také úkony, ktoré súvisia so zabezpečením majetku pred stratou, poškodením alebo zničením, ale ide o také úkony správcu, ktoré sa týkajú konkurznej podstaty. Takýmito úkonmi sú aj nároky vyplývajúce z materskej a rodičovskej dovolenky a odstupné. Správca síce týmto zamestnancom neprideľuje žiadnu prácu v súvislosti s prevádzkovaním podniku, alebo v súvislosti so správou a speňažovaním majetku, avšak v rámci správy majetku, resp. konkurznej podstaty správca vykonáva naďalej úkony vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, čím si plní svoje zákonné povinnosti. Aj tieto úkony je nutné subsumovať pod pojem správa majetku úpadcu, a preto podľa názoru okresného súdu ide o pohľadávky proti podstate aj z tohto hľadiska. Zároveň poznamenal, že pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ je potrebné vykladať v zmysle definície podniku podľa § 5 Obchodného zákonníka s tým, že ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a preto predstavujú pohľadávky proti podstate podľa § 87 ods. 2 písm. j) ZKR. Uvedené platí aj v prípade, ak zamestnancom úpadcu správca po vyhlásení konkurzu neprideľoval žiadnu prácu a tiež, ak správca ukončil so zamestnancami úpadcu pracovný pomer a týmto zamestnancom plynie výpovedná doba. Pojem „správa majetku správcom po vyhlásení konkurzu“ je potrebné vykladať v tom zmysle, že sa jedná o všetky úkony týkajúce sa konkurznej podstaty vedúce ku konečnému výsledku konkurzného konania, a to k speňaženiu a k uspokojeniu veriteľov z výťažku zo speňaženia. Nemusi sa jednať nevyhnutne o také úkony, ktoré súvisia so zabezpečením majetku pred stratou, poškodením alebo zničením, ale ide o také úkony správcu, ktoré sa týkajú konkurznej podstaty. Správca síce týmto zamestnancom neprideľuje žiadnu prácu v súvislosti s prevádzkovaním podniku, ale v súvislosti so správou a speňažovaním majetku, v rámci správy majetku, resp. konkurznej podstaty správca vykonáva naďalej úkony vo vzťahu k sociálnej poisťovni, čím si plní svoje zákonné povinnosti. Aj tieto úkony je nutné subsumovať pod pojem správa majetku.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení, a to aj s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoKR/20/2016 a sp. zn. 16CoKR/1/2016 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23S/291/2013 okresný súd ustálil, že žalobcom uplatnené pohľadávky sú ako pohľadávky proti podstate oprávnené, a preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

13. V zmysle ustanovenia § 255 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP okresný súd priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, nakoľko bol úspešný v celom rozsahu, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, pričom o výške trov bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP až po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

14. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), b), h) CSP. Uviedol, že podľa rozhodnutia a odôvodnenia prvoinštančného súdu je plnenie z garančného fondu pohľadávkou proti podstate vždy bez ohľadu na ust. § 87 ods. 2 písmeno l) zákona č. 7/2005 Z.z., ktorá právna norma nedáva priestor súdu na aplikáciu práva, ako je uvedené v rozhodnutí,

tz. rozširujúci výklad, ktorý je v úplnom rozpore s týmto ustanovením, ako aj s ostatnými ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii. Podľa žalovaného uvedené ustanovenie sa netýka zamestnanca, nakoľko hovorí o už vyplatených dávkach garančného poistenia, a teda sa týka iba Sociálnej poisťovne. Zákon o konkurze (ďalej aj „ZoKR“) stanovil, že nie všetky pracovnoprávne nároky zamestnanca v konkurznom konaní sú pohľadávkami proti podstate. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že ak z garančného fondu plnil žalobca nároky zamestnanca, ktoré sú pohľadávkou proti podstate, tak je logicky a správne takúto pohľadávku zaradiť medzi pohľadávky proti podstate a logicky a správne v zmysle zákona je aj tá skutočnosť, že ak z garančného fondu sa plní pohľadávka zamestnanca, ktorá nie je pohľadávkou proti podstate, tak ani plnenie z garančného fondu nemôže mať inú povahu ako pohľadávka, ktorú si je potrebné prihlásiť prihláškou, a teda nejedná sa o pohľadávku proti podstate. Podstatou tohto ustanovenia je iba nasledovanie právneho režimu pracovnoprávneho nároku zamestnanca (t.j. či sa jedná o pohľadávku proti podstate alebo nie). Plnením z garančného fondu sa nemení povaha pohľadávky zamestnanca, ale táto pohľadávka zaniká a na jeho miesto nastupuje postihový nárok Sociálnej poisťovne voči úpadcovi, ktorý ale nasleduje právny režim pohľadávky za ktorú bolo plnené. Iný výklad nemá žiadnu oporu v zákone a nie je to ani skutočnosť, že: „medzi úpadcom ako zamestnávateľom a Sociálnou poisťovňou vzniká samostatný povinný verejnoprávny vzťah.“ Okresný súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil prečo tento „osobitný povinný verejnoprávny vzťah“ má prednosť pred ostatnými „právnymi vzťahmi“, keď táto skutočnosť nevyplýva zo ZoKR, ani zo zákona o sociálnom poistení. Naopak, ZoKR nerozlišuje medzi pohľadávkami ktoré majú pôvod vo verejnom práve alebo v súkromnom. Pohľadávky z verejného práva nemajú prednosť pred inými pohľadávkami, čo vyplýva jednak z ustanovenia § 28 a nasl. ZoKR a rovnako prednosť verejnoprávnej pohľadávky nemožno vyvodit' ani z ustanovenia § 87 ZoKR.

15. Žalovaný považoval za nesprávny záver, že pohľadávky vznikli po vyhlásení konkurzu, ktorý je v rozpore s § 12 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. V zmysle tohto ustanovenia vznikla zákonná povinnosť plniť dňa 23.06.2017, a to dorúčením návrhu na vyhlásenie konkurzu. Teda zákonná povinnosť na plnenie z garančného fondu vznikla ešte pred vyhlásením konkurzu a nemožno ju stotožňovať so samotným plnením, ktoré sa dá technicky realizovať iba po vyhlásení konkurzu. Právnym dôvodom plnenia je platobná neschopnosť zamestnávateľa a nie samotné plnenie. Bez platobnej neschopnosti nemôže dôjsť k plneniu z fondu. Túto povinnosť má Sociálna poisťovňa bez ohľadu na to, či správca poskytne súčinnosť alebo bude konkurz vyhlásený.

16. Podľa žalovaného okresný súd nesprávne vyložil aj skutočnosť, že plnenie z garančného fondu je správou majetku úpadcu správcom po vyhlásení konkurzu, nakoľko poskytuje súčinnosť pre Sociálnu poisťovňu pri plnení. Uviedol, že predovšetkým správca poskytuje súčinnosť Sociálnej poisťovni pre správne vyčíslenie týchto nárokov, nič iné. Žiadnym spôsobom tým nespravuje majetok, ktorý podlieha konkurzu v zmysle ustanovenia § 67 ZoKR. Plnenie z garančného fondu sa netýka majetku, ktorý patril úpadcovi v čase vyhlásenia konkurzu, majetku, ktorý nadobudol počas konkurzu, majetku ktorý zabezpečuje úpadcove záväzky, resp. iný majetok, ktorý ustanovuje zákon. Peňažné plnenie z garančného fondu nie je majetok tvoriaci konkurznú podstatu, a preto sa nemôže jednať ani o jeho správu. Výklad ZoKR, ktorý je uvedený v napádanom rozsudku a priznanie plnení pre žalobcu v prakticky neobmedzenom rozsahu, považoval za nezákonné a v rozpore s Ústavou SR. Navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť.

17. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 04.06.2019 bolo odvolanie žalovaného doručené žalobcovi s možnosťou sa k nemu v lehote 15 dní vyjadriť, ktorú možnosť žalobca v lehote určenej okresným súdom a ani k momentu rozhodovania krajského súdu nevyužil.

18. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP na základe podaného odvolania žalovaného a postupom bez nariadenia pojednávania verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

19. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoKR/19/2019-143 zo dňa 22.01.2020, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného

uznesenia dňa 22.01.2020 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku Krajským súdom v Žiline.

20. K odvolacím dôvodom žalovaného vyjadreným v písomne podanom odvolaní zo dňa 31.05.2019 krajský súd uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný k tomu, aby vyvolal v rámci odvolacieho konania zrušenie rozsudku okresného súdu. Žalovaný namietal, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k týmto odvolacím dôvodom krajský súd uvádza, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie podanej žaloby žalobcu ako i obrany žalovaného a zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, vyhodnotil.

21. Primárne krajský súd uvádza, že rozsudok okresného súdu posudzoval v rozsahu a v medziach odvolacích dôvodov žalovaného, obsiahnutých v odvolaní za dôslednej aplikácie ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP. Pri posudzovaní odvolacích dôvodov žalovaného krajský súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým bol viazaný za aplikácie ust. § 383 CSP. Základom rozhodnutia krajského súdu ako súdu odvolacieho bola aplikácia ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP krajský súd uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi a s právnym posúdením uskutočneným súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu, a preto v podrobnosti záverov na tieto odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné ani žiadať, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré uviedol okresný súd v napadnutom rozsudku, pretože je postačujúce na ne len odkázať. Vyplýva to aj z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09, podľa ktorého odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, v spojení aj s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/2005, podľa ktorého ak súd potvrdí rozhodnutie okresného súdu, v zásade sa môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu. Aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 190/2016 zo dňa 20.12.2017 vyplýva, že konanie pred súdom prvej inštancie, ako aj pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že sporová strana má na vec odlišný názor a rozhodnutie okresného súdu nie je podľa jej predstáv, nie je dostačujúcou pre relevantnosť odvolacích dôvodov. Účelom a zmyslom odvolacieho konania za aplikácie ust. § 387 ods. 3 druhá veta CSP je, aby sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

22. Základným odvolacím dôvodom bola námietka žalovaného, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože pohľadávka žalobcu vznikla pred vyhlásením konkurzu, teda nespĺňa časové a ani vecné kritérium pohľadávky proti podstate.

23. Pri posúdení odvolacích dôvodov žalovaného, bolo potrebné tak ako uviedol okresný súd, vychádzať z platnej právnej úpravy od 1.1.2012, a to tak u zákona č. 7/2005 Z.z. ako aj u zákona č. 461/2003 Z.z., keďže účinky vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka POKROK, výrobné družstvo, Žilina, M. R. Štefánika 107, 010 01 Žilina, IČO: 00 168 122, nastali zverejnením uznesenia Okresného súdu Žilina zo dňa 19.10.2017 sp. zn. 7K/12/2017 v OV 2017/205 z 26.10.2017, dňa 27.10.2017.

24. Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že zákon výšku uspokojenia pohľadávky titulom vyplatenia dávky z garančného poistenia ako pohľadávky proti podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. l) ZKR žiadnym spôsobom nelimituje. Nejde už o pohľadávku zamestnanca, ale o pohľadávku sociálnej poisťovne, ktorá sa vyplatením dávok z garančného fondu stáva veriteľom úpadcu v zmysle vyššie citovanej úpravy. Zákon v § 87 ods. 2 písm. j) ZKR stanovuje limit len pri niektorých pracovno-právnych nárokoch zamestnanca úpadcu (v podstate ide o pracovno-právne nároky, ktoré prevyšujú sumu dohodnutú medzi zamestnancom a správcom alebo správcom jednostranne určenú (ust. § 87 ods. 2 písm. g) a h) ZKR), v takýchto prípadoch veriteľom v konkurze je príslušný zamestnanec úpadcu. Pokiaľ však zo strany sociálnej poisťovne došlo v zmysle § 102 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. k vyplateniu dávok z garančného poistenia, veriteľom sa stáva sociálna poisťovňa a zákon výšku tejto pohľadávky ako

pohľadávky proti podstate žiadnym spôsobom nelimituje. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na záver vyjadrený v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Obdo/73/2016, podľa ktorého „...otázka charakteru pohľadávky vyplatené z garančného fondu už bola riešená na úrovni odvolacích súdov a dovolací súd sa stotožňuje so zaradením pohľadávok vyplatených z garančného fondu medzi pohľadávky proti podstate s určením poradia v zmysle ust. § 87 ods. 2 písm. l/ ZKV v znení platného od 01.01.2012. V tejto súvislosti sa dovolací súd stotožňuje s argumentáciou, že „záväzok na úhradu dávok garančného poistenia má pôvod v systéme sociálneho poistenia, ide o záväzok verejnoprávny a nie záväzok súkromnoprávny. Ide o plnenie, ktoré sociálna poisťovňa uhradza vo svojom mene a plní tým svoju zákonnú povinnosť ustanovenú predpismi verejného práva. Vznik pohľadávky sociálnej poisťovne voči zamestnávateľovi je daný momentom vyplatenia garančnej dávky. Z § 102 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že sociálna poisťovňa neuhradza za platobne neschopného zamestnávateľa mzdu (náhradu mzdy), ale vypláca dávku garančného poistenia, ktorej výška vzhľadom na ustanovenie § 103 zákona o sociálnom poistení nemusí zodpovedať nároku zamestnanca na mzdu, ktorú by mu mal zamestnávateľ v skutočnosti vyplatiť“.

25. K námietke, že plnením z garančného fondu sa nemení povaha pohľadávky zamestnanca, ale táto pohľadávka zaniká a na jeho miesto nastupuje postihový nárok Sociálnej poisťovne voči úpadcovi, ktorý ale nasleduje právny režim pohľadávky za ktorú bolo plnené, pričom ZKR nerozlišuje medzi pohľadávkami, ktoré majú pôvod vo verejnom práve alebo súkromnom, zvyrazňuje odvolací súd samostatnosť právnych vzťahov, a to vznik vzťahu zamestnanca a úpadcu ako zamestnávateľa založeného pracovnou zmluvou a vznik samostatného povinného verejnoprávneho vzťahu medzi úpadcom ako zamestnávateľom a Sociálnou poisťovňou, práve pre prípady, keď zamestnávateľ nebude plniť povinnosti voči zamestnancovi z dôvodu platobnej neschopnosti. Pri samostatnosti týchto právnych vzťahov pohľadávka proti podstate vznikla inému subjektu ako je zamestnanec úpadcu, keď nárok na mzdu a iné nároky súvisiace s pracovným pomerom a nárok na dávku garančného poistenia nie sú totožné nároky, nemožno ich zamieňať. V danom prípade nejde už o pohľadávku zamestnanca, ale o pohľadávku Sociálnej poisťovne, ktorá sa vyplatením dávok garančného fondu stáva veriteľom úpadcu podľa § 87 ods. 2 písm. l) ZKR. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, jedná sa o dve samostatné a právne odlišné pohľadávky samostatných a odlišných subjektov práva (zamestnanca úpadcu ako veriteľa, resp. sociálnej poisťovne ako veriteľa úpadcu), pohľadávky ktorých sa uplatňujú na základe odlišných právnych skutočností.

26. Ak podľa žalovaného v zmysle § 12 ods. 2 zákona č. 461/2001 Z.z. o sociálnom poistení vznikla zákonná povinnosť žalobcu plniť dňa 23.06.2017, a to doručením návrhu na vyhlásenie konkurzu, teda pred vyhlásením konkurzu, a preto okresný súd nesprávne ustálil záver, že pohľadávky vznikli po vyhlásení konkurzu, tak odvolací súd uvedený názor nepovažuje za správny. V tejto súvislosti uvádza odvolací súd, že právo na peňažné plnenie Sociálnej poisťovne proti úpadcovi vyplývajúce z ust. § 148 ods. 3 zákona o sociálnom poistení je právo, ktoré vzniká priamo zo zákona po vyplatení dávok garančného poistenia zamestnancom úpadcu. Teda právou skutočnosťou bezprostredne zakladajúcou vznik spornej pohľadávky Sociálnej poisťovne bol moment vyplatenia dávok garančného poistenia (primerane rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 51/2014), k čomu nesporne došlo podľa platobných príkazov splatných dňa 27.07.2018 a 09.08.2018, t.j. až po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, účinky ktorého nastali dňa 27.10.2017.

27. Rovnako odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom výklade okresného súdu, že plnenie z garančného fondu je správou majetku úpadcu správcom po vyhlásení konkurzu, nakoľko poskytuje súčinnosť pre Sociálnu poisťovňu pri plnení, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodný. Odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne pojem „správa majetku správcom po vyhlásení konkurzu“ vykladal v tom zmysle, že sa jedná o všetky úkony týkajúce sa konkurznej podstaty vedúce ku konečnému výsledku konkurzného konania, a to k speňaženiu a k uspokojeniu veriteľov z výťažku zo speňaženia. V tejto súvislosti poukazuje na záver vyjadrený v rozhodnutí NS SR sp. zn. 3 Obdo 9/2017, ktorý sa priklonil z názoru vyjadrenému v rozhodnutí NS SR 1Sžso/37/2014, že „pojem, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ je potrebné vykladať v zmysle definície podniku podľa § 5 Obch. zák. s tým, že ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Pohľadávky na poistnom na sociálne poistenie za zamestnancov úpadcu, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a preto predstavujú pohľadávky proti podstate.

28. Odvolací súd konštatuje, že v danej veci súd prvej inštancie na zistenú skutkovú situáciu aplikoval a vyložil relevantné zákonné ustanovenia so správnym záverom, že pohľadávka z titulu vyplatenej dávky z garančného poistenia uplatnená žalobou proti správcovi spĺňa vecné a časové kritérium pohľadávky proti podstate s poradiem uspokojenia podľa § 87 ods. 2 písm. l) ZKR.

29. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolacích dôvodov žalovaného, preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Žalovaný v odvolaní bližšie odvolacie dôvody voči výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania neuviedol, avšak ako výrok závislý od výroku vo veci samej bol rovnako potvrdený ako vecne správny.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému voči žalovanému bol priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorej náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.